

HOGYAN HOZZUNK LÉTRE GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI
ÖNKORMÁNYZATOT TELEPÜLÉSÜNKÖN

TARTALOMJEGYZÉK:

A gyermekönkormányzatiság gyökerei	4
A GYIÖT bemutatása	6
A „Lépj egyet előre!” projekt	12
Ajánlott irodalom	14
Javaslat a választási szabályzat elkészítéséhez	15
Javaslat az SZMSZ elkészítéséhez	20
Minta választási ajánló szelvényre	22
Minta szavazólapra	24

BEVEZETŐ Kedves Olvasó!

A kezdetben tartott kiadvány a magyarországi települési gyermek- és ifjúsági önkormányzatok történetét, működésének alapjait kívánja bemutatni, továbbá gyakorlati segítséget, útmutatót nyújtani e közösségek szervezéséhez és megalakulásához.

A következő oldalakon megismerhető a gyermekönkormányzatiság gyökerei és azon alapvető kritériumok, amelyek megléte nélkül nem érdemes hozzákezdenünk egy ilyen jellegű ifjúsági érdekképviseleti szervezet létrehozásához és meghonosításához. Az alapvető ismeretek mellett igyekeztünk gyakorlati segítséget nyújtani az alapvető dokumentumok, elsősorban a választási szabályzat és a szervezeti és működési szabályzat elkészítésében, továbbá a választás lebonyolításához kapcsolódóan sablonokat, mintákat készítettünk, amely szabadon felhasználható, sokszorosítható.

Jelen kiadvány a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság „Lépj egyet előre!” című projektjének keretében készült el, amely tartalom terveink szerint rendszeresen frissülni fog az azt alkalmazó szakemberek és fiatalok visszajelzései, tapasztalati alapján.

Arra biztatunk hát, hogy forgasd a kiadványt bátran, hiszen számos praktikus tippet, javaslatot kínál, figyelembe véve a már létező gyermek- és ifjúsági önkormányzatok széles palettájának sokszínűségét és munkájuk sok éves tapasztalatát.

Sok sikert és kitartást kívánunk a gyermekönkormányzatiság tüneményének megismeréséhez!

A GYERMEKÖNKORMÁNYZATISÁG GYÖKEREI

„A gyermek- és ifjúsági önkormányzatok hazánkban a kilencvenes évek elején kezdtek kialakulni. Meghonosítása Beke Pál nevéhez fűződik, aki személyesen is sokat tett a mozgalom népszerűsítéséért és fennmaradásáért. Máiig használjuk az ő általa készült kiadványokat, gondolkunk vissza tanácsaira és törekszünk megőrizni örökségét az utókor számára.

Némiképpen romantikusnak ható történet az egész „gyermekönkormányzatosdi” itt-hon, igyekszünk lényegre törően összefoglalni a sokévtől kezdeteit:

Beke Pál - népművelő - már a kilencvenes éveket megelőzően huzamosabb időt töltött Franciaországban, hogy különböző, a közösségi művelődéssel kapcsolatos tapasztalatokat gyűjtsön. Egy francia barátjánál való tartózkodása során került a kezébe egy francia kiadvány a gyermekönkormányzatról, amelyet alapos tanulmányozás után lefordított saját magának magyarra szótár segítségével - ahogy írja. Tapasztalatairól csak egy évtizeddel később számolt be a nagyközönség előtt, amely-

nek következményeként megindult a mozgolódás **tanulmányutak** szervezésére. Egy kalandos mikrobuszos kirándulás alatt településeket látogattak meg, szervezetekkel, helyi vezetőkkel, polgármesterekkel ismerkedtek a hazai csoportot alkotó népművelők, településvezetők és munkatársaik. A mára már legendás kék színű kisbusz lerobbánása a számos bonyodalom mellett a hirtelen jött sok pozitív élmény hatására az önszerveződésre is lehetőséget teremtett, így 1992-ben, Phalsbourgban **megalakult** a Települési Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzatokat Segítő Egyesülete (TGYSE). Ki-ki a hazatérést követően megalapította a saját településén a gyermek- és ifjúsági önkormányzatot, a mozgalommá fejlődés elkezdődött.

Az első hazai gyermekönkormányzat Türijén alakult meg, amely azóta már sajnos nem működik. Az 1992-es eseményeket követően megalakult települési szervezetek közül az egyetlen még ma is működő szervezet a Levéli Gyermekönkormányzat - amely 2014-ben gyermek- és ifjúsági önkormányzattá

alakult-, mai napig is töretlenül és folyamatosan szervezi települése fiataljainak életét, amelynek aktuális tervei között szerepel a korosztályi érdekképviselést kiszélesítése is.

ÁLTALÁNOSÁGBAN

A település gyermek- és ifjúsági önkormányzata a helyben élő és/vagy tanuló fiatalok érdekképviselése céljából létrejött korosztályi társaság. A gyermek- és ifjúsági önkormányzatot a fiatalok által, maguk közül választási szabályzat alapján, demokratikusan megválasztott képviselőtestület irányítja és nem a felnőttek! A szervezet több képviselőből, általában egy vagy két alpolgármesterből és egy polgármesterből áll, viszont ezek az arányok a település nagyságától függően, helyi szinten eltérhetnek egymástól.

Célja, hogy a jövő polgárai már fiatal korukban elsajátítsák a település ügyeivel való felelős foglalkozást, hogy már ekkor megtanulják a közös, a csoportos érdekérvényesítés megfelelő formáit és sikeres eljárás módjait. Fontos, hogy az ifjúsági önkormányzat politikamentes legyen, ezért pártoktól függetlennek kell maradnia.

A települési gyermek- és ifjúsági önkormányzat működésével segíti az általa képviselt korosztály életét, szervezi a korosztályi és a korosztályok közötti kapcsolatokat, képviseli választói érdekeit minden lehetséges és szükséges helyen és helyzetben.

A működési területe elsősorban a települési szintű, másodsorban lehet a régió és az ország egésze, de számos szervezet nemzetközi kapcsolatokkal is büszkélkedhet.

A GYERMEKÖNKORMÁNYZATISÁG

MEGALAKULÁS

A gyermek és ifjúsági önkormányzat az első eredményes képviselőválasztás során jön létre, Alapszabályát és szervezeti- és működési szabályzatát (későbbiekben: SZMSZ) az - első - alakuló testületi ülésen fogadják el a megválasztott képviselők, akiket a helyben lakó és/vagy ott tanuló fiatalok teljes köréből, titkos szavazás útján és közvetlenül választanak.

A választás szervezésének megkezdése előtt szerencsés, ha a kezdeményezők (pl.: a felnőtt képviselőtestület és tisztségviselői, a gyerekek és a fiatalok különböző csoportjai, a pedagógusok, a népművelők, a településen működő egyesületek tagjai és az aktív szülők) az ifjúsági önkormányzatokat már régóta működtető településeken tájékozódnak, tanulmányutakat és felkészítő találkozókat szerveznek a tapasztalatgyűjtés érdekében. A fiatalokat és segítő felnőtteket vendégül látva egyéni és csoportos beszélgetések alkalmával lehetőség adódik már működő szervezetek ta-

pasztalataikról, sikereikről előadásokat hallgatni, illetve megismerkedni a szervezet működésével, felépítésével. Az első választás szervezését csakis akkor kezdjük el, ha a beszámolók - látottak, hallottak - ösztönzően hatottak.

Az előkészítő megbeszéléseken, amelyeken a formát honosítani akaró fiatalok és felnőttek egyaránt jelen vannak, közösen kell kialakítaniuk például a választás és választhatóság helyi korhatárát, a választási körzetek határait, a leendő testület létszámát stb., tehát saját választási szabályzatot kell fogalmazniuk és elfogadniuk. Az előkészítők akkor járnak el helyesen, ha valamennyi döntésük ideiglenes, csakis az első alkalmat szabályozza. A megalakuló testület módosíthatja a felületesen fogalmazott, vagy az éppen túlszabályozott eljárást, mivel a szabályok rájuk vonatkoznak és a megfelelő formát csakis ők tudják megfogalmazni. Fontos, hogy a helyben érvényes szabályrendszer még a gyermek- és ifjúsági önkormányzati választásra szóló felhívással

együtt hozzák nyilvánosságra. A választás kiírásával egyidejűleg az előkészítőknek választási bizottságot kell létrehozniuk olyan fiatalokból, akik nem érdekeltek a jelölésben. Ez az ideiglenes testület gondozza a választásokkal kapcsolatos minden tennivalót a választásra jogosultak névjegyzékének összeállításától, a kampánygyűlések megszervezésétől a választás lebonyolításáig és az eredmény kihirdetéséig. Adott a lehetőség több bizottság létrehozására is, miként lehetnek a „nagy” bizottságnak rendezvényszervező, szavazatszámláló vagy egyéb feladatokra alakult albizottságai is.

A választás után alakuló ülést kell tartani. Ekkor találkozik először az újonnan megválasztott testület. Szükség és megállapodás szerint testületen belül is tisztségviselőket lehet választaniuk (pl. alpolgármester, jegyző, referensek, bizottságok tagjai stb.), természetesen itt is - mint minden más kérdés kapcsán - a fiatalok igénye (és érdeklődése) szerint. A legelső, alakuló ülésen az ifjúsági polgármester vezetésével kidolgozzák,

átalakítják a testület Alapszabályát, SZMSZ-ét, Választási Szabályzatát, programtervét és költségvetését. A későbbi választások során ezeket a szabályzatokat nem kell mindig újraalkotni, viszont érdemes belefogalmazni, hogy mely személy(ek) és mikor kezdeményezhetik a szabályzatok módosítását. Alapfeladat a felnőtt önkormányzattal való együttműködés biztosítása, amelynek feladatát egy felnőtt segítő bevonásával könnyebbé lehet (és érdemes is) tenni.

Sajnos a gyakorlat során a települési gyermek- és ifjúsági önkormányzatot sok esetben összekeverik, vagy rosszabb esetben azonosítják az iskolai diákönkormányzattal, holott az gyermek- és ifjúsági önkormányzat kompetenciája nem csak egy intézményre vonatkozik, mint a diákönkormányzatoknak, hanem az egész településre, valamint a településen élő fiatalokat érintő ügyekre. A diákönkormányzatok ezzel szemben csak az iskolában tanulókra figyelnek. Csakhogy a települési hatókör nagyobb, hiszen ott élnek olyan fiatalok, akik

valami miatt nem tanulnak, hanem dolgoznak, esetleg dolgoznának, vagy egyszerűen más településen tanulnak.

Nincs konkrét törvényi szabályozás erre a szervezeti formára, emiatt rendkívül sokszínű és változatos a gyermek- és ifjúsági önkormányzatok palettája, és ennek köszönhető, hogy mindenhol a helyi igényeknek megfelelően, a fiatalok által kialakított és szabályozott rendszerben működhetnek és virágozhatnak.

A MŰKÖDÉS RENDJE

Egy frissen megalakult gyermek- és ifjúsági önkormányzatnak meglepően sokrétű feladatköre van. Egy érzékletes hasonlattal élve, amikor felépül egy ház, már kemény és fárasztó munkán vagyunk túl, de úgy tűnik a neheze azt követően jön, hiszen a saját ízlésünk szerint kell kifestenünk, berendeznünk, kialakítanunk: otthonunkká kell varázsolnunk!

Egy új építkezés során az ablakok arra a helyre kerülnek, ahol jó esetben örökre marad-

ni fognak! A gyermek- és ifjúsági önkormányzatoknak az alapjait teremti meg az első választás és az előkészítő bizottság. A további munka a képviselő-testületen múlik. Az ő feladatuk eldönteni, hogy a szabályzataik milyen elemeket tartalmazzanak, vagyis hogy a házban hova kerüljön az ablak és az ajtó. Egy szervezet kialakulásánál nagyon fontos, hogy az azt alkotó emberek közösen határozzák meg a céljaikat, és ezzel kapcsolatban az alapértékeket, amelyek mentén dolgozni kívánnak, amelyeket közvetíteni próbálnak.

Egy előkészített és elfogadott munkatervben rögzítésre kerülnek a folyamatos találkozások és tevékenységek időpontjaik, határidejük. A tervet a fiatalok közösen alkotják meg azzal a céllal, hogy meghatározzák a saját és szervezeti céljaikhoz illeszkedő tevékenységeiket és feladataikat.

Alakulást követően, vagy új választások után a más dolgok iránt is érdeklődő fiatalok is megjelenhetnek, az ő újításuknak köszönhetően fejlődik a szervezet, bővül a tevékenységi kör, és tökéletesednek a

régóta bevált programok. A megválasztott képviselők a ciklus alatt számos eredményt tudnak elérni az áldozatos munkájuk révén. Az együttműködés és a részvétel többféle formája megvalósítható. Csatlakozhatnak más szervezetekhez, együttműködhetnek más partnerekkel, csoportokkal tevékenységeik sikeres megvalósítása érdekében.

Időszerű lenne egy „gyermekönkormányzati jó példatár”, amely összefoglalná az alapvető szabályokat és lehetőségeket, de ez idáig erőforráshiány miatt nem valósulhatott meg. A csorbát addig az országos szervezet, a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság próbálja honlapján keresztül rendszerezni és megjelentetni.

ÉRDEKKÉPVISELETI TEVÉKENYSÉG

A fentebb említett tevékenységeket megannyi módon és formában lehet folytatni, azonban fontos tisztázni, hogy a megvalósítás előtt tervezni, majd azt követően értékelni is szükséges.

Közvetlen módon kaphat a fiatalok képviselő-testülete problémafelvetést, amely kapcsán beindulhat egy érdekképviseleti tevékenység. Az esetleges problémáknak elébe mehetünk, így felkérhetjük a fiatalokat, hogy megtudjuk tőlük, hogy milyen aktuális problémákat látnak és érznek magukat, környezetüket illetően. Az alapvetően lefektetett érdekeket, értékeket védeni illik, valamint tudatosítani érdemes minden esetben, hogy ne merüljenek feledésbe (pl.: gyermeki jogok érvényesülése).

A lényeg a tudatosságon és az elköteleződésen múlik, vagyis hogy a megválasztott képviselő-testület valóban akarja-e képviselni az adott ügyet. A lényeg akkor sem veszik el, ha egy évek óta működő gyermek- és ifjúsági érdekképviselet többnyire programokat szervez, mivel ők közvetett módon csatornázzák a fiatalok igényeit a helyi döntéshozók felé, másképp közelítik meg az igényeket. Amennyiben nincs jól és rendszeresen fenntartott kapcsolat a település-vezetőkkel, akkor gyakran kialakulhat az „egymásról nem tudás” jelensége,

tehát a felek bár egymás létezéséről tudnak, de az egyéni/szervezeti problémáikról, igényeikről semmit vagy csak nagyon keveset.

Egy rövid példával szeretnénk érzékeltetni az „egymásról nem tudás” jelenségét:

Egy nagyon jól működő települési gyermekönkormányzatnál, ahol a gyermekeket már évek óta bevonják a település életébe a szervezeten keresztül, a fiatalok megdöbbenve érzékelték, hogy az uniós finanszírozásból újjávarázsolt játszóteret éjjelente droghasználó fiatalok „lepik” el. A tagok már személyesen maguk is találkoztak használt fecskendővel, szemtanúi voltak a szert a játszótéren használó fiataloknak. Egy rögtönzött kerekasztal beszélgetés során, ahol az egyik önkormányzati képviselő is megjelent, a beszélgetés moderátora feltette a kérdést, hogy mit lát az önkormányzat a településen problémának a fiatalok körében. Megdöbbenő válasz érkezett, amely szerint hiába fordít az önkormányzat sok pénzt fejlesztésre, és szervez rendszeresen

prevenciót célzó előadásokat a településen, a fiatalok egy csoportja mégis közterületen szúrja magát.

Fontos, hogy ez egy kistelepülésen történt eset volt, nem hasonlítható nagyvárosi körülményekhez. Szerecsére a probléma nem volt óriási méretű, azonban ahhoz eléggé hangsúlyos, hogy zavarja a közösséget. A beszélgetés rávilágított arra, hogy a felnőttek és fiatalok képviselő-testületét azonos probléma zavarja.”

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG BEMUTATÁSA

A Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság (GYIÖT) 1996-ban jött létre azzal a céllal, hogy megteremtse a hazai települési szintű gyermekek és/vagy ifjúsági önkormányzatok (GYIÖK) közös fellépésének lehetőségét, valamint a településeken aktív fiatalok számára találkozási lehetőséget biztosítson. A Társaság kiemelt célja, hogy az általunk elérhető valamennyi módszerrel előtérítsük a már működő, illetve az alakulni kívánó gyermek- és ifjúsági önkormányzatok szakmai, módszertani segítségét (képzések, fórumok találkozók szervezése, információs és szakmai kiadványok megjelentetése, a folyamatos információ áramlás elősegítése, stb.).

Társaságunk legfontosabb tevékenységeinek a gyermek- és ifjúsági önkormányzatok és a döntéshozók és a döntés előkészítésben közreműködő szakemberek találkozásiainak, együttműködéseinek lehetőségét teremtő programok számítanak. Ezt az elmúlt évek során számos sikeres projektek keretében végeztük.

A Társaságunknak tagja lehet bárki, aki annak alapszabályát elfogadja. A GYIÖT legalább három egyéni tagja tagcsoportot hozhat létre abban az esetben, ha a tagcsoport rendelkezik választott képviselő-testülettel, szervezeti és működési szabályzattal, valamint célja és feladata a településen élő gyermek és/vagy ifjúsági korosztály képviselete. A tagcsoportok azon települési GYIÖK-ök, amelyek elfogadják a GYIÖT Alapszabályát és jelzik csatlakozási szándékukat.

A GYIÖT legfőbb döntéshozó szerve a Küldöttgyűlés, amely a tagcsoportok meghatározott számú képviselőiből tevődik össze. Ez azt jelenti, hogy a tagcsoportok akár teljes létszámban képviselhetik magukat, de csak egy szavazati joggal rendelkeznek. A Küldöttgyűlések között az operatív feladatokat az öt fős Elnökség látja el, ami elnökből, három alelnökből és ügyvezető titkárból áll. A Társaság szabályos működéséért a Felügyelő-Ellenőrző Testület felel, amely testület elnökből és két tagból áll.

A GYIÖT az utóbbi évek során olyan nemzetközi fejlesztő programok kidolgozásában és megvalósításában is részt vett, amelyeknek együttes célja volt, hogy növelje a fiatalok társadalmi, állampolgári és civil részvételét. Ennek érdekében nemzetközi képzéseknek, ifjúsági cseréknek is teret adtunk, hogy minél többen megismerkedhessenek azokkal a módszerekkel, amelyeket a mindennapi munkánk során használunk.

További információk:
www.gyiot.hu

A Gyermek és Ifjúsági Alapprogram által támogatott "Lépj egyet előre!" című projekt egy tájékoztatáson és mikrotréningeken alapuló programsorozat, amely célzottan a Közép- magyarországi régióban kívánja segíteni az ifjúsági érdekvépviselettel is foglalkozó közösségek létrejöttét, illetve a megalakulás előtt álló csoportok fejlődését.

2016 őszén, Budapesten kerül megrendezésre egy nyitó konferencia, amelynek meghívottjai között széles körben célunk meg művelődési házakat, ifjúsági munkával foglalkozó egyesületeket, integrált közösségi és szolgáltató tereket, stb. Elsősorban olyan szakembereket várunk a programra, akik már ifjúsági közösséggel dolgoznak, vagy pedig a közeljövőben tervezik ifjúsági közösség létrehozását, majd későbbi segítségét, ám ennek szakmai módszertana még nem kiforrott.

A konferenciát követően mikrotréning sorozat keretében a konferencián személyesen, illetve online jelentkező településekre látogatunk el.

A „LÉPJ EGYET ELŐRE!” PROJEKT

Az Olvasó kezében tartott kiadvány a gyermek- és ifjúsági önkormányzat létrehozásának lépéseit bemutató kiadvány, amelyet így a Közép-magyarországi régióban várhatóan 15 településen személyesen is bemutatunk. A kiadvány olyan segédanyagokat is tartalmaz, amelyekkel egy gyermek- és ifjúsági önkormányzat létrehozása települési szinten lebonyolítható.

A projekt végén, hálózatépítési és eredménybemutató céllal, egy záró konferenciát szervezünk, amelyre a mikrotréning sorozaton résztvevő településekről hívunk képviselőket. A konferencián lehetőséget nyitunk a régióban már működő, és a projekt révén újonnan létrejövő ifjúsági érdekképviseléssel foglalkozó közösségek kapcsolatépítésére. A program része továbbá, hogy a projekt során megismert jó példákat bemutassa a résztvevőknek, ezzel is segítve a munkájukat.

A projekt része az utókövetés is. A záró konferenciát követően elektronikus úton küldünk kérdőívet a projektben résztvevőknek, amellyel azt kívánjuk felmérni, hogy milyen kezdeti nehézségekkel szembesülnek az alakuló közösségek. Ennek mentén tudunk számukra további szakmai segítséget nyújtani, amellyel a "táv"segítséget kívánjuk biztosítani. A résztvevők meghívást kapnak majd a Társaság további programjaira is, így a folyamatos találkozási, kapcsolattartási és szakmai fejlődési lehetőségeket biztosítjuk számukra.

A projekt 2016. év végén a – szintén a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram támogatásával megvalósuló – „Lépj még egyet előre!” című projekttel folytatódik, amely újabb települések ifjúsági közösségeinek ad lehetőséget a bekapcsolódásra, valamint a jelen projektben részt vett közösségeknek a további kapcsolattartására, fejlődésére szolgál.

SZAKIRODALMAK:

- Antal Á., Bálint A., Gulyás B. (szerk.): Legyen kéznél! ajánlások ifjúsági szervezetek működéséhez, GYIÖT, Hódmezővásárhely, 2014.
- Beke Pál: Közjogi kiskaté, Közönségszolgálat Alapítvány, Budapest, 1998.
- Beke Pál: Méltóságkereső, EPL, 2001.
- Trencsényi Imre (szerk.): Települési gyermek- és ifjúsági önkormányzatok Franciaországban, TGYSE, Budapest, 1994.
- Vass Andrea (szerk.): Gyermek- és ifjúsági önkormányzatok, Ifjúsági és Sportminisztérium, Budapest, 2001.

A gyermek- és ifjúsági önkormányzatok országos érdekképviseleti szervének, a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaságnak a weblapja: www.gyiot.hu

Néhány hasznos prezentáció linkje:

<https://prezi.com/mnu7pwmft0y4/mi-az-a-telepulesi-gyiok/>

<https://prezi.com/wfiwzsfhqe6/gyerme-es-ifjusagi-onkormanyzati-tarsasag/>

JAVASLAT A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZAT VÁLASZTÁSI SZABÁLYZATÁNAK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

A választási szabályzat szerkezeti tagolását és annak sorrendiségét a képviselő-testület maga határozza meg. Az első választás esetében elfogadhatja a választási bizottság is, tekintettel arra, hogy ekkor még nincs választott testület.

Javaslat, amelytől természetesen el lehet térni:

I. fejezet A VÁLASZTÓJOG

1.§ Választó gyermek/fiatal meghatározása, elsősorban életkor és lakóhely (és/vagy oktatási intézmény) szerint.

2.§ Választható gyermek/fiatal meghatározása, szintén elsősorban életkor és lakóhely (és/vagy oktatási intézmény) szerint. Amennyiben a választó és választható fiatalok köre meg egyezik, úgy egy mondatban is meghatározható.

3.§ A választójog körülírása, pl.: A választójog egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos.

II. fejezet A VÁLASZTÁSI SZERVEK

4.§ Választási szervek meghatározása. A választás előkészítését és a szavazatok számlálását adott esetben egyazon bizottság is elláthatja, a helyi körülmények függvényében.

a, Választást előkészítő bizottság

b, Választókerületi Szavazatszámoló bizottság

c, Választási bizottság

5.§ A választási szervek tagjaira vonatkozó speciális rendelkezések.

(Pl.: A választási szerveknek csak az 1.§-ban meghatározott választópolgárok lehetnek tagjai. Nem lehet tagja a jelölt.)

6.§ Külső szakértőként felkérhetnek felnőtteket.

III. fejezet

A VÁLASZTÁSI KAMPÁNY

7.§ A választási kampányra vonatkozó szabályok, a kampány időbeli ütemezése

- a.) bármely választópolgár ismertethet választási programot, népszerűsíthet jelöltet, szervezhet választási gyűlést,
- b.) a választási gyűlések nyilvánosak. Azokat akadályozni, rendjét megzavarni tilos,
- c.) a választási kampány a választást megelőző nap 2400 óráig tart.

IV. fejezet

A SZAVAZÁS

Annak meghatározása, hogy a szavazatok leadására, mikor és hogyan kerülhet sor, mikor érvényes és mikor érvénytelen a szavazólap.

8.§ Szavazni kizárólag személyesen és csak a kijelölt szavazókörben lehet.

9.§ Szavazni csak hivatalos szavazólapon lehet. A szavazólapon alfabetikus sorrendbe kell felsorolni a jelölteket, melyet a választási bizottság hitelesít.

10.§ Csak a szavazólapon szereplő jelöltekre lehet érvényes szavazatot leadni, a nevük melletti körben elhelyezett két, egymást metsző vonallal.

11.§ Érvénytelen szavazat:

- a.) amelyet nem hivatalos szavazólapon adtak le,
- b.) amelyből nem lehet megállapítani, hogy mely jelöltre adtak le,
- c.) amelyet bélyegzőlenyomat nélküli szavazólapon adtak le.

V. fejezet

A VÁLASZTÁS EREDMÉNYÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSA

12.§ Mikor és hogyan történik az eredmény megállapítása, szavazóköriként hány fő képviselő választható, stb.

PL.: A Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat képviselő-testületébe választókerületenként 200 tanulónként 1-1 képviselőt választanak. A független választókerületben maximum 5 mandátum kiosztására van lehetőség. A Választást előkészítő bizottság feladata megállapítani, hogy választó-kerületenként hány mandátum osztható ki.

13.§ Képviselő azon jelölt lehet, aki a leadott érvényes szavazatok minimum 20%-át megkapta.

VI. fejezet

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Javasolt itt rendelkezni arról, hogy mi történik eredménytelen szavazás esetében, mi történik a választást követően, és milyen időtávra szól a megválasztott képviselő-testület mandátuma.

14.§ Amennyiben a szavazás eredménytelen, azt egy héten belül meg kell ismételni.

15.§ A megválasztott képviselők esküt tesznek.

16.§ A megválasztott Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat mandátuma két évre szól.

17.§ Az Önkormányzat munkája során felnőtt segítőköt, szakértőket kérhet fel.

Utolsó módosítás keltezése

SEGÉDLET A VÁLASZTÁS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ

Az alábbi segédlet alapja egy létező települési gyermek és ifjúsági önkormányzat segédlete. Az adott település viszonylag nagyobb lélekszámú város, ahol a választási körzetek az oktatási intézményben kerültek kialakításra. (Azon fiatalok számára, akik nem tanulnak már, de az adott településen élnek, és a választható korosztályhoz tartoznak, számukra létrehoztak egy független választókörzetet, ahol leadhatják szavazataikat, azok, akik nem tanulnak helyi iskolában.)

A segédletet a választási bizottságoknak (iskolák diákönkormányzatai, patronáló pedagógusai, stb.) szokták megküldeni a választás megelőzően, annak érdekében, hogy minél zökkenőmentesebben lebonyolításra kerüljön a választás a településen. A leírás természetesen szabadon felhasználható, módosítható, az egyes részei a választással érintett településre "igazítható".

A Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat képviselőválasztásán a választókerület a település általános és középiskolái és egy független választókerület.

Az iskolában tanuló fiatalok csak az iskolában induló képviselőjelöltekre adhatják le voksukat. Az iskolában azok a fiatalok lehetnek választók/választhatók, akik a korhatáron belül vannak és az iskolával tanulói jogviszonyban állnak.

A választáson jelöltként indulni kívánó fiatalnak 20 darab ajánlást kell összegyűjtenie. Akkor érvényes a jelölése, ha az általunk megküldött ajánlószevényen (szabadon fénymásolható) legalább 20 választó ajánlása szerepel és azt a helyi választást előkészítő bizottság ellenőrizte és hitelesítette. Egy választó csak egy fiatalot ajánlhat, és az ajánlás nem vonható vissza. A jelöltek nevét kérjük elküldeni a gyermek és ifjúsági önkormányzatnak e-mailben vagy levélben. Az ajánlószevényeket a választás napján kérjük megsemmisíteni.

(A független választókerületben azok a fiatalok jogosultak szavazni és jelöltként indulni, akik a településen helyi lakosok, nem városunkban tanulnak, a meghatározott korhatáron belül vannak, valamint mindezt hitelt érdemlően bizonyítani tudják.)

Javasoljuk, hogy a választási szerveket a diákönkormányzat tagjai alkossák, a patronáló pedagógus segítségével. Az ő joguk és feladatuk, hogy döntsenek a felmerült vitás kérdésekben és megállapítsák a választás eredményét.

Javasoljuk hirdetmény közzétételét a szavazás napjáról, a választással, a jelöléssel, a szavazással kapcsolatos tudnivalókról, továbbá az érvényes jelöléshez szükséges ajánlások számáról, majd közzétenni a jelöltek nevét.

A választás lebonyolítás ideje lehetőleg a kijelölt két tanítási nap valamelyike, formája pedig lehetőleg a felnőtt választáshoz hasonlítson (választói névjegyzék, szavazólapok, urna, stb.), hiszen így sajtóíthatják el a gyakorlatban azt, amelyhez 18. életévüket betöltve joguk lesz a felnőtt választásokon.

A választásról kérjük, készítsenek jegyzőkönyvet, mely tartalmazza a választókerület (iskola) nevét, a szavazatszámoló bizottság tagjainak nevét és aláírását, a választók számát, a jelöltek nevét és a kapott szavazatok számát, kiemelve a nyertesek nevét.

A megválasztott képviselőnek kérjük, adjanak megbízólevelet, melyben szerepel, hogy mely iskolából képviselő és az iskola igazgatója aláírásával hitelesítette.

Az egész választás ideje alatt szigorúan politikai pártoktól semlegesen kell eljárni minden résztvevőnek. Azt a jelöltet, aki pártpolitikai témában nyilatkozik a képviselőválasztással kapcsolatban, a jelöléstől vissza kell léptetni.

JAVASLAT A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZAT SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATÁNAK (SZMSZ) ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

Az SZMSZ szerkezeti tagolását és annak sorrendiségét a képviselő-testület maga határozza meg.

Javaslat, amelytől természetesen el lehet térni:

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK:

- a.) A gyermekönkormányzat hivatalos elnevezése, székhelye
- b.) Annak a korosztálynak a megnevezése, akik választották a gyermekönkormányzatot
- c.) A képviselőtestület létszáma (pl.: az 1. sz. melléklet tartalmazza a pontos neveket és címeket; vagy a választási szabályzat tartalmazza a választás körülményeit)

II. A GYERMEKÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK FELADAT- ÉS HATÁSKÖRE, MUNKARENDJE:

Feladat és hatáskör. Miben dönthet, miben van véleményezési, és javaslattételi joga. (Ezt célszerű a felnőtt önkormányzattal összhangban meghatározni.)

- a.) A képviselő testület összehívásának szabálya, az ülés nyilvánossága, határozatképessége. A nyilvánosság szabályai.
- b.) A munkaterv (Pl.: a 2. sz. melléklet tartalmazhat egy munkatervet, vagy meghatározhatjuk, hogy milyen időszakra és meddig szükséges munkatervet készíteni)
- c.) Az ülés vezetésének rendje. Ki vezeti az ülést? Akadályoztatása esetén ki helyettesíti? Döntéshozatal (kizárás esetei, szavazati arányok, szavazategyenlőség, titkos szavazás stb.)

III. A KÉPVISELŐK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI:

1. JOGAI - például:

- részt vesz a döntés előkészítésében,
- képviselheti a helyi fiatalok érdekeit,
- programokat szervezhet, helyi kezdeményezéseket indíthat el, stb.

2. KÖTELEZETTSÉGEI - például:

- a testület munkájában tevékenyen részt vesz,
- képviseli a választók érdekeit,
- kapcsolatot tart a választóival, és különböző önszerveződő közösségekkel, stb.

IV. A KÉPVISELŐ TESTÜLET KAPCSOLATRENDJE:

Kapcsolat:

- felnőtt önkormányzattal
- a település felnőtt lakóival, a település gyermek lakóival
- az egyéb gyermekszervezetekkel, a hazai és a külföldi gyermekönkormányzatokkal
- a helyi gyermek közösségekkel

V. A KÉPVISELŐ-TESTÜLET BIZOTTSÁGAI, FELELŐSEI, TISZTSÉGVISELŐI:

Milyen bizottságok (vagy egyéb körök, csoportok, felelősök) működnek az önkormányzaton belül? Azok feladat és hatásköre?

VI. A POLGÁRMESTER, AZ ALPOLGÁRMESTER(EK) FELADAT ÉS HATÁSKÖRE:

Ki jogosult a képviseletre? Mi a feladata a polgármesternek, alpolgármesternek, stb.?

VII. A TULAJDONNAL VALÓ RENDELKEZÉS, A GAZDÁLKODÁS KÉRDÉSEI

**MINTA VÁLASZTÁSI
AJÁNLÓ SZELVÉNYRE**

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐVÁLASZTÁS

2016.

AJÁNLÓSZELVÉNY

Ajánlott képviselő neve: _____

	NÉV	OSZTÁLY	ALÁÍRÁS
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
...			

P.H.

**MINTA
SZAVAZÓLAPRA**

SZAVAZÓLAP

A Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat
2016. október 22-i
képviselő választásához

- A jelölt
- B jelölt
- C jelölt
- D jelölt

P.H.

SZAVAZÓLAP

A Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat
2016. október 22-i
képviselő választásához

- A jelölt
- B jelölt
- C jelölt
- D jelölt

P.H.

SZAVAZÓLAP

A Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat
2016. október 22-i
képviselő választásához

- A jelölt
- B jelölt
- C jelölt
- D jelölt

P.H.

SZAVAZÓLAP

A Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat
2016. október 22-i
képviselő választásához

- A jelölt
- B jelölt
- C jelölt
- D jelölt

P.H.

IMPRESSZUM

A kiadvány a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság „Lépj egyet előre!” című projektjének keretében készült, a gyermekönkormányzatisággal kapcsolatos korábbi szakmai írások felhasználásával.

A projekt a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram támogatásával valósult meg.

Felelős kiadó: Gulyás Barnabás, elnök
Szerkesztette: Bálint Andrea, alelnök
Grafikai munkálatok: Balogh Boglárka, alelnök

Kiadó: Gyermek- és ifjúsági Önkormányzati Társaság

2016.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG

6800 Hódmezővásárhely,
Serháztér utca 9.

Adószám: 18088445-1-06

www.gyiot.hu | gyiot@gyiot.hu

www.facebook.com/aGYIOT